

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kérésatok címzendők

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Hiáb mesterkednek!

Féllábbal már a sirban van a Wekerle-kormány és félholtan kikelt onnan minisztertanácsot tartani. Döntő, monhatni végzetes tanácsot ültek a miniszterek és e munkájukhoz nagyon vegyes érzelmekkel láthattak neki. Ugy érezhetik magukat ezek az urak, mint az olyan ember, aki valami testi fogyatkozása miatt jó ideig a társadalom könyörületességéből éldegélt. Egyszer aztán ügyes orvos kezébe kerül, aki eltünteti a testi fogyatkozását, helyre teszi a kifacimitott lábát. Hát most mi-ből éljen szerencsétlen polgártársunk, akinek a munka sehogy sincs nyére? Pedig valamiből csak meg kell élni.

Ilyen bénán vészorgott át három évet a koalíció. Nagyon beteg volt kezdettől fogva, a jószívű emberek megsajnálták és nem vártak tőle semmit se. Hát mit is várhatnak egy egészségtelen organizmustól, amely magában hordja a pusztulás csírát? Három esztendő telt el erre a betegségre való hivatkozással. Hogy a kormány így, meg amugy, nem tehet semmit az egészségtelen viszonyok miatt.

Három esztendő nagy idő a politikai életnek ezalatt minden mozdulata abból állott, hogy pártértekezleteken épp úgy, mint az országgyűlésen szigorúan konstatálták ezt a bajt, de soha nem próbálták kitartani onnan. Az ország színe előtt úgy tűnt föl az a hatalmas tábor, mint aki örül annak a szerencsés véletlennek, hogy kilátástalanul, komoly célkitűzés, számbavehető program nélkül sikerült létrehozniok egy hatalmi szervezetet, amelynek az uralmon kívül nincs egyéb célja.

Es a szerencsés véletlen, amely létrehozta ezt a pártot, ma sem lett hűtlen hozzájuk. Irtó nehézségekkel kellett küzdenie minden kormánynak, amely előttük valaha élt. A mai kormányzat előtt nincsenek nehézségek, előttük semmi sem lehetetlen. Tetszik nekik meghalni? Könnyen megteheték. Négy hónap előtt egyszerűen befeküdtek a sirba és ma viruló életben előálltak.

Ma például, amikor bizonyára mosolyogva osztogatják szét egymásközt koporsójuk szögeit, ugyan mi-csoda problémák foglalkoztatják ezt a kormányt? Az egyedüli probléma az, hogy miként öltsenek nagyobb képet ehhez a fogas kérdéshez: maradni vagy menni? Nagy kérdés ez, ám

nem az ő számukra. Annak nem okoz fejtörést, aki a »maradás« mellett szavaz.

Azt mondhatná valaki, hogy a koalíció előtt a nehéz problémák egész sora áll. Itt van mindjárt a bankkérdés, amelyben Justhék oly messzire ellovagoltak. Ott van a választói reform: az általános titkos választói jog kérdése, amelyet megvalósítani nemcsak becsületbeli dolog, de a paktumból is folyó köteletségük. Ott van az annektált tartományok ügye. Hozzájuk fűződő érdekeink, igényeink, amelyekre nézve nem döntöttek. Ott a közös költségek egész komplexuma s egy félbenmaradt hadi kaland keserves költsége. Ott a gazdasági kérdések egész rendezetlen tömege, a Balkán-államokkal való kereskedelmi szerződéseink ziláttsága.

Ime, csak ennyit említettünk föl a nagy politikai feladatok láncolatából. Egy lelkiismeretes, nagy célok megvalósítására hivatott parlamentnek óriási gondot okoznának ezek a kérdések. De mikor volt ez a mai országgyűlés lelkiismeretes és mikor lett hivatott arra, hogy ilyen fontos ügyekben helyesen tudjon eljárni? Vannak e kérdések sorában halasztást nem tűrő dolgok. Bécs sürgeti őket és meg kell lenniök. S mégis egy problémáról kell most határozni a nagy minisztertanácsnak, arról, hogy Bécs patancsát ki hajtsa végre?

Mert a koalíciónak sikerült olyan helyzetet létrehoznia, hogy annak, amit Bécs diktál, föltétlenül meg kell történnie. A parancs végrehajtója természetesen nagyon kellemetlen ember lesz az ország szemében. A Bécs iránti engedelmes készség megtépázza a legnagyobb népszerűséget is. Innen van, hogy a koalíciós kormány nem venné rossz néven, ha például Lukács László a király megbizottjának a szerepében nem mutatná azt a konkláns magatartást, legutóbbi alkudozásai alatt tanúsított. Ha keményebb lenne a föltételek megszabásában, ha nem munkálkodnék azon, hogy enyhítse az uralkodó ridegségét a függetlenségi párt iránt s ha az alkudozások folyamán nem állana olyan könnyen félre.

Ekkor ugyanis a hazafiak megtalálnák benne azt a mumust, akire a fölháborodás pátoaszával lehetne rámutatni: ime, itt a fekete lélek, a járó, a darabont, aki már megint el akarja adni a hazát. Ha engedni kell Bécs-

nek, inkább engedjétek, hogy mi engedjünk, a kipróbált hazafiak, akik legalább nem aljas kárörömmel önként és szívesen áruljuk a hazát, de szívbéli fájdalommal, azért, mert muszáj. Csak-hogy az ország most már többé nem ül föl nekik.

De, ami még lényegesebb, most már a király sem fogja elhinni, hogy a koalíció nélkülözhetetlen s hogy taljes lehetlenség nélküle békés kormányzást teremteni. Egy pártokon kívül álló, lelkiismeretes, ügyes államférfi igenis tudhat olyan pártalaklást létrehozni, amely kielégítőleg oldhatja meg a legsürgősebben égető kérdéseket, amilyen a bankkérdés és a választói reform, amely aztán tovább viheti a kormányt. Ennek a megakadályozásán hiába mesterkednek.

Kormányon maradni minden áron.

A múlt hét szombatján egész nap és hétfőn délelőtt egyre tanakodtak, tárgyaltak, érveltek, vitatkoztak a tisztelt miniszter urak, mint lehetne valahogy kibújni a lemondás kötelezettsége alól. Tervre-tervbujánzótt föl, melyek egytől egyig a kormány megmentését célozták. Végleges és ideiglenes kibontakozás, a koalíció föntartása, fúzió vagy ad hoc többség, bankkikapcsolás, bankprovizárium akár rövidebb vagy hosszabb időre, plurális vagy nem pirális választó reform, minden teher megszavazása — akármí, csak a hatalmat ne vegyék el tőlük! Ezen az egy ponton — két államférfiú kivételével — valamennyien megegyeztek, csak a részletekre nem tudtak teljesen megállapodni. De erre is rögtön találtak orvosságot: menjen föl Bécsbe Wekerle, tudja meg, mit akar a király. Akkor azután ők is összeülnek és egyszerűen ugyanazt fogják akarni, amit a király és így újra meglesz a kívánatos összhang.

Igy gondolkozik Wekerle, Kosuth, Apponyi, Zichy, velük szemben áll azonban Andrássy becsületes vétója, amelyhez Darányi is csatlakozott. Andrássy a meghatározottabban kijelentette, hogy ő szívesen támogat minden alkotmányos kibontakozást, de a maga részéről tárcájához nem ragaszkodik abban a percben, mielőtt nézetei nem győzedelmeskedhetnek. A belügyminiszter ugyanis az örökös átmenetek és válságok helyére rendezett viszonyokat akar létrehozni, egy-séges többséggel kormányozni, amely a koronával leendő teljes egyetértésben ugyan, de a nemzet előnyére oldaná meg az összes függő kérdéseket; így például ő nem hajlandó a körülbelül ötszázalékos milliós hadi túlkövetelést nemzeti engedmények nélkül megadni. Inkább elmege, ott-

hagyja a piros bársonyüket, sem hogy a legujabb közös békat is lenyelje. Tanulhatnának tőle a többi vezérek, akik minden áron maradni akarnak, noha csak egy kötelességük volna: aláírni a lemondási okmányt. De éppen erre nem tudják elszánni magukat sehogy sem, mert az ő jelszavuk az, hogy: »nem megyünk mi innen el.«

Kibontakozási tervek. A politikai változásból való kibontakozásra nézve a legutóbbi két napos minisztertanácsban két terv merült fel: az egyik **Andrássy-é**, a másik **Kossuth-é**. Ezeket terjeszti **Wekerle** miniszterelnök Bécsben a király elé. **Andrássy** terve körülbelül ez: Az átmenetet föl kell váltania egy végleges megoldásnak, hogy kompakt többség alakítása révén, a koalíció mostani mérsékelt elemeiből soraközzék, első sorban a választói reformot csinálják meg, természetesen plurális alapon, mert ezt **Andrássy** a nemzeti intelligencia fensőbbségének szempontjából elengedhetetlen kelléknek tartja. Legfőkébb arról lehet szó, hogy a hármass pluralitást és az analfabéták tized szavazatát ejti el, de a nyílt szavazáshoz ragaszkodik. Az összes függő kérdések, tehát a bankkérdések is, végleges rendezését sürgeti, hogy a parlament nyugodt működését robbantó anyagokkal ne zavarhassák. A hadügyi, tengerészeti és az anneksziós túlkövetelések megszüntetését fejében nemzeti engedményeket akar. Ezzel szemben **Kossuth** terveze az: Ideiglenes kormány alakítandó, mely csak a választási reformot léptetné életbe; az összefüggő kérdéseket, így a bank kérdést is az új parlamentre hárítaná s e végből egy éves bankprovizóriumot kötne. Ezt előnyösebbnek tartja **Kossuth**, mert feltehető, hogy az új képviselőházba a függetlenségi párt még nagyobb többséggel jutna be, ennél fogva tehát oktalannak volna most egy kedvezőtlen végleges bankmegegyezőt kötni és jobb a pártagitáció szempontjából is egy egyéves bankprovizórium, mint egy tíz éves újabb meghosszabbítás. **Kossuth** egy egészen új választási törvényjavaslatot is készített, amely általános és egyenlő szavazati jogot állapít meg, a városokban esetleg tíz közséves szavazással, de a választók száma 400000-el kevesebb volna, mint a paktumban fölvevő számarány. Ennek a reformnak a keresztülvitelére ad hoc többséget toboroznának össze a mostani koalícióból. Az új többség és az új kormány ezenkívül csakis a rendes államszükségletek megszavazására vállalkoznék és így minden rendkívüli közös költséget el kellene halasztani. — Érdekes, hogy **Kossuth** maga sem áll határozottan ezen terve mellett, hanem ebben való állásfoglalását is pártja elhatározásaitól teszi függővé. Hogy a király a két terv melyikét fogadja el vagy egy általán elfogadja-e valamelyiket, rövidesen elváltik.

A búzabehozatal.

(R. G.) Az eseményekben bővelkedő idei gabonakampányban is kétségtelenül föl-tűntetést keltett, hogy a magyar gazdáknak lapja ebben az esztendőben már kétszer foglalt állást a gabona értékesítés dolgában. Legutóbb azt írta vezető helyen az O. M. G. E. közlönye, hogy adják el a gazdák a termésüket, mert minél inkább tartják vissza

az árút, annál inkább élénkülhet meg az idegen áruinál. E cikkem ma egy hete foglalkoztunk ugyanezen a helyen és megemlítettük, hogy eddig azzal kommentálták a gazdák tartózkodását, hogy a mostaninál drágább árát akarnak elérni termésükért. Rövid idő óta azonban, mivel abszolút nem élénkült meg a kínálat, az a nézet kezd terjedni kereskedői körökben, hogy az idejéig terjedő végső eredménye valószínűen kisebbnek mutatkozik majd, mint amilyenek az eddigi becsülés alapján tartották. Ma egy hete írtuk ezt és azóta gyakrabban találkoztunk ezzel a fölvetéssel, sőt a Gazdák Lapja is azt írja legutóbb, hogy a termelők spekulációján kívül van valószínűen egy súlyosabb ok is, hogy a magyar búza nem kerül a piacra és ez az, hogy Magyarországon nem termelt 33,5 millió métermazsa búza.

Kereskedői körökben, a hol a minisztériumi jelentések iránt mindig a legnagyobb becsúlással és bizalommal viselkednek, szintén az volt a nézet, hogy az idejéig terjedő végső eredménye néhány millió métermazsával kevesebb lesz, csakhogy e nézetet ebben a körben nem juttattak ilyen határozottan kifejezésre. Mindez azonban, ismételtük, csak nézet, a mely lehet téves is. Érthető érdeklődéssel néznék tehát a legközelebbi hivatalos termésjelentés elé, a melyből biztosabb tájékozódást szerezhetnek. A dologgal azonban egyre többet foglalkoznak és ennek már nyomát láthatjuk az ár alakulásán is. Azt például, hogy a magyar búzából, ha egyik-másik napon kissé jobb is, általában azonban mégis győngye a kínálat és hogy a Banság, Bačka és a Tiszavídek stb., a mely ma éveken ilyenkor ugyiszóvalán elárasztotta a piacot árújával, most teljesen tartózkodik a kínálatól, mostanában már nem a termelői spekulációjának, hanem a magyartermés kisebb eredményének tulajdonítják. Ebből a szempontból bírajátják a dolgot.

A földművelésügyi minisztérium e heti világtermés jelentésének a mi természetünkre vonatkozó részében a magyarbúza termés-eredményét még mindig 33,5 millió métermazsára becsüli, de természetesen nagyon foglalkoztatja a kereskedői köröket az, hogyha néhány millió métermazsával csakugyan kisebb lesz a hozam, ugyanannyival meggyarabodhatik ismét az import-szükséglet is. Az O. M. G. E. azt írja ugyan, hogy 33,5 millió métermazsa termésnél az eddig megvásárolt 3 millió métermazsa idegen búza elegendő a vaterületi szükségletének a fedezésére és hogy a további búzabehozatal az ar hanyatlását vonja maga után, de kereskedői körökben megvannak győződve, hogy ez az import-szükséglet 33,5 millió métermazsa termés mellett is jóval nagyobb, kisebb termésnél pedig természetesen még jelentékenyebb. Erre különben a földművelésügyi minisztérium jelentésében is találunk némi utbaigazítást, mert ebben azt látjuk, hogy Magyarország, Horvát-Szlavónország, Bosznia-Hercegovina hozama Ausztriával egybevetve 52,5 millió métermazsának, Magyarország szükséglete pedig 30—31, Ausztriáé viszont 28—29 millió métermazsának van feltüntetve, minőlfogva a hiánya a hivatalos jelentés szerint is mintegy 7—8 millió métermazsát tesz ki a monarchiában.

Az a körülmény tehát, hogy kisebb hozam esetében még nagyobb hozatalra lehetünk utalva, nyugtalanítani kezdi ismét nemcsak a közvetítő kereskedelmet, hanem elsősorban a fogyasztást is. A gazda rendszert a maga és más termése után indul ugyan, de ha mégis nyilvánvaló lesz, hogy néhány millió métermazsával kevesebb az idejéig hozamunk, az a tartózkodás, a mely már a 33,5 millió métermazsa terméseredmény publikálásánál is szinte föltűnő volt, kisebb terméseredmény konstataálásánál természetesen még inkább mutatkozik.

A spekulációt, nem a napi üzleteket kötő apró spekulánsokat értjük ez alatt, a kereskedőket tehát egye élénkebben foglalkoztatja ismét a búza további behozatalának a kérdése, mert néhány milliónyi kevesebbet a magyar termés eredményében még nagy szerepet játszhatik az idejéig tartó történetben.

Ha a román, szerb és orosz áruinálant továbbra is olyan élénk lesz, mint a milyen még néhány nappal ezelőtt volt, akkor az idegen árú további vásárlása aránylag jelentéktelen napi árvaltozás keretében iolyhat tovább is. Egyelőre azonban a kínálatban, ha nem is teljes tartózkodás, de bizonyos stagnáció állott be. A románok inkább a nyugat-európai piacokon, az oroszok pedig most nem annyira nálunk, mint inkább Angliában és másfelé próbálkoznak meg az eladással. De nemcsak az oroszoknak, románoknak az áruajánlatára ügyelnek, hanem arra is, hogy a tulajdonképeni importállamok: Franciaország, Olaszország, Anglia, Németország stb., a melyek közül csak a két utóbbit mintegy 80—90 millió métermazsa importot igényel, milyen magatartást követnek ezután, és hogy nem fogynak-e már a közel jövőben erősen versengni az itteni áruajánlattal. Ide és tova komolyabban számítássa jönnek, Amerikáról most nem szólvá, Argentínának, Kanadának, Ausztráliának, e mind ilyen jelentékeny export-államok a hírei is. Most még nem nyujtanak komolyabb tájékozódást, egyelőre tehát inkább csak bizonytalanna teszik a helyzetet.

A budapesti malmok most teljes üzettel dolgoznak és ha nem is mindig egyformán, de azért elég élénken vásárolnak. Természetesen túlnyomó részben idegen búzát örölnék és ha fenn akarják tartani az üzemet, továbbra is az idegen búza megvételére lesznek utalva. Mert fölíteve, hogy a termelőket ezután kissé engedékenyebbek is lesznek az eladás dolgában, ez a budapesti piacon aligha érezheti majd hatását, mert tudvaló, hogy a vidéki malmok, a melyek közül sok, különösen a felső vidéken, későbbre szintén az idegen búza megvételével segített magán, ugyiszóvalán éjjel-nappal résen vannak, hogy megszerezzék a beföldi kínálatot, a mely szükség az azonnal való örörléshez.

Forszírozni a budapesti malmok aligha fogják a magyar búza vételét, mert ez még tartózkodóba teheti a gazdákat. Valószínű tehát, hogy a meddig nagyobb áldozatok nélkül lehetséges, vásárolni fogják ezután is az idegen árút. Most kissé mérsékletesebb a vásárlókedv. Mint hallatszik, a második kéz erősen verseng az malmokkal és néha olcsóbban kínálja a lisztet, mint a malom. Eppen ezért a fogyasztás tartózkodik. Sőt azonnali átvételre a malmok is olcsóbbították az árkövetelést, nehogy a második kéz versengése folytán nagyon fölszaporodjék a liszt-készlet. A lisztexport, a még mindig drága ár folytán és mivel Bécs például éppen úgy, mint mi, szintén a külföldről szerzi be őrlőanyagát, természetesen most majdnem egészen szünetel. Szóval a lisztüzlet most nem valami kedvező, az előre eladott mennyiségekből is sokat stornálnak és azért mégis aránylag igen jelentékeny mennyiségű idegen búzát vásárolnak. Ebből is látható, hogy ha a malmokkal csak kissé megváltozik a helyzet, az idegen árúnak, ha tudniillik valóban kisebb lesz a magyar búzáhozám, talán megint olyan szerepe lesz mint eddig.

Az O. M. G. E. és a kereskedői körök véleménye eddig csak abban találkozott, hogy a magyar áruajánlat hiánya mint az természetes is, megélénkítheti az idegen áruinálant. Hogy azonban az eddigi idegen áruforgalom elegendő lenne a vámbelföldön mutatkozó hiánynak pótlására, ebben már erősen kételkednek a kereskedői körök. Bizonyítja ezt az is, hogy mihielyt csak a legkisebb mértékben csökken az idegen áruinálant, mindjárt javul az ár és hogy a külföldi híreket, éppen az idegen árú megszerzése szempontjából talán túrelmetlenebbül várják, mint eddig bármikor.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. szeptember 15.

— Tisztújítószék. Szentes város képviselőtestülete a f. hó 15-én, tegnap délelőtt 9 órakor, C i c a t r i c i s Lajos dr. alispán elnöklése mellett, tisztújítószékot tartott, az

üresedésben volt központi iktatói állásnak választás úján való betöltésére. A gyűlés megnyitása után a kijelölt bizottság visszavonult tanácskozára, melynek eredményét az alisan abban jelentette be, hogy a két visszalépett pályázó kivételével, a bizottság a többiekét jelölte. Minthogy a felharsánó kitalásokból többség kivethető nem volt, az alisan elrendelte a szavazást, melynek eredményeként Gálffy Sandort, a „Szentesi Lap” szerkesztőjét jelentette ki szótöbbséggel iktatóvá megválasztottnak. A megválasztott meghalotta le a hivatali esküt és bizunk hozzá, hogy szerzett tapasztalataival kötelességének élő, hasznos tisztviselője is lesz a városnak.

— **Teljes főfordulás.** A magyar válság helyzetéről körülbelül egy időben nyilatkozott tegnapelőtt a király és Kossuth Ferenc. Az uralkodó Zichy Aladar gróf minisztert fogadta, aki a belpolitikai viszonyaink hű képét tárta fel. A király figyelmesen hallgatta ezt az előterjesztést és közbetevett megjegyzései arra vallottak, hogy ő a helyzet komolyságát nem ismeri félre. Kossuth Ferenc, Magyarország nagy ura pedig ugyanakkor Barabás Bélának nyilatkozott, hogy szomorúnak és vigasztalannak látja a helyzetet. E közben a háttérben összefont karokkal Luciferként állt Justh Gyula, aki ezt a bonnyodalmat földidézte s aki nélkül nincs kibékülés. De amennyire Justh kuruckodik, olyan szilárdul áll egy ponton Andrássy Gyula gróf is, aki megakadályoz minden átmeneti behódolást, ellenérték nélkül való leszerelést. A hatalomra éhesek miatta nem törtéhetnek előre, de Bécs se tud mozogni, ezért szomorú és vigasztalan a helyzet. Így alig járhat eredménnyel Wekerle bécsi úja. A miniszterelnök, a ki egy közös minisztertanácsban tájékozódott a fémilliórdos rendkívüli kiadások dolgában, tegnap volt a királynál, hogy a felséget a magyar minisztertanácsban történekről tájékoztassa. Konkrét javaslatot nem tehetett. A királytól várják hat az útmutatást, aki a zavaros helyzetben aligha szánja el magát rögtönös határozásra. A döntés tehát egy ideig még kéni fog. Az ellentétek a politikusok körében és a koronával szemben meg mind a három ismert pont körül alakulnak ki: a bank, a választói reform és a katonai kiegyezés. A ndrássy és Wekerle, akik a végleges kibontakozás hívei, hosszú időre tisztázni akarják a kérdéseket. A bank ügyében szeretnének egy, legalább 1917-ig terjedő kielégítő megoldást, amely mellett egy csomó gazdasági előnyt akarnak elérni. De meggyezésre nem jutottak a miniszterek. Így történt a választói reform dolgában is. A ndrássy ra mutatott, hogy csak kompakt, állandó többség csinálhatja meg az általános szavazati jogot, mert ha átmeneti kormány csinálja, megeshet, hogy az új törvény gyümölcseit egy nemzetellenes kabinét szedje, ezért szükséges, hogy az reform előtt egy végleges minisztérium révén a összes függő kérdések, a katonaiak is elintéztessenek. A rendkívüli szükséglet tárgyalásába sem bocsátkozik, katonai vívmányok nélkül. Ez megnehezíti az őcsó Jánosok dolgát, mert aki kevesebbet akar, azt árulónak tekintik.

— **A telefon reformja.** Az O. M. K. E. a telefon fejlesztése és a díjszabás módosítása ügyében előterjesztést tett a miniszterelnöknek és kereskedelmi miniszternek, melyben

kifejti, hogy a hazai telefonintézmény erősítése és fejlesztése nem tart lépést a forgalom növekedésével és az igények nagyobbodásával, a szükséges beruházások nem történnek kellő időben. Az állami költségvetésbe beallított összeg csak arra elégséges, hogy némiképp csökkentse a hiányokat, de kielégítő állapotokat nem teremthet. E végből kéri, hogy bocsássák a kereskedelmi tárca rendelkezésére a telefonhálózat kielégítő teljesítőképességének hosszabb időre való biztosításához szükséges összegeket. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter most küldött leiratával felel erre az előterjesztésre. Kijelenti, hogy a telefonhálózat nagyobb arányú fejlesztésének kivonatossá voltát elismeri. Az állam pénzügyi viszonyai azonban nem engedik meg, hogy a többi fontos feladat mellett erre a célra nagyobb beruházásokat tessen. Ezért elsősorban a telefonhálózat természetes fejlődésével kapcsolatban szükségessé vált munkákat kell végrehajtani, a kifejezésre jutott igények fokozatos kielégítése pedig csak ezután jön sorra. E körlatokon belül gondja van arra, hogy a jelentkezések sorrendjében minden jogosult igény lehetőleg kielégítést nyerjen. A telefondíjszabás megváltoztatására néve kijelenti a miniszter, hogy ez iránt komoly tanulmány és bő anyag áll rendelkezésére és a vonatkozó javaslat is elkészült. Módot fog nyújtani az érdekeltszakköröknek, ezek előtt az egyesülésnek is arra, hogy az új díjszabás megállapítása előtt az ügyhöz hozzászólhassanak.

— **Jövöhagyott fegyelmi határozat.** A városi adóhivatal négy tisztviselője: Barabás János, Kóncz Gábor, Papp Béla és Csucs György ellen hozott első fokú fegyelmi határozatot, mely a nevezett tisztviselőket hivatalvesztésre s a fegyelmi iratoknak a kir. ügyészséghez való áttételére ítélte, az érdekeltek négy tisztviselő főbebeszések elutasításával, a vármegyei közigazg. bizottság fegyelmi választmányai, a f. hó 13-án délután, Kelen Béla főispán elnöklése mellett tartott ülésében jövöhagyta.

— **Az új házadótörvény végrehajtása.** Hirt adunk már róla, hogy a pénzügyminisztérium egyes csoportokban értekezletre hívta be a pénzügyigazgatóságok főnökeit és szakelőadóit, hogy az új házadótörvény végrehajtása körül a főfogás és keresztülvétel egyöntetűségét minél jobban biztosítsa. Az első értekezlet ebben a tárgyban tegnap volt a pénzügyminisztérium egyik termében, Dési Zoltán államtitkár elnöklésével. Az új házadótörvény végrehajtási utasítását ismertették széles elapon amihez a pénzügyigazgatóságok képviselői is sok gyakorlati értekel szóltak hozzá, minek következtében az utasítás egyes részegait pótolták és értelmezése körül a kétségeket teljesen eloszlattak. A tanácskozást még folytatják.

— **Állami tisztviselők a képviselők ellen.** Az állami tisztviselők országos egyesülete, a kolozsvári kongresszusra készülődven, vehemens tamadást intéz a képviselő urak ellen. — Elékezzünk csak, így írja a tisztviselők lapja, a mostani képviselők programbeszédre. Mindannyian nagy patosszal ígérték legmesszebbben támogatásukat, de azóta kiderült, hogy a patosz hamis volt, az ígélet pedig maradt ígélet. Egy-kettő főszólat ugyan érdekünkben, de legtöbbje halgatott, mint dinnye a fűben. A mai képviselők kilencvenszázalékában bizni nem lehet. Nekünk a következő alkalommal csak oly jelöl

teket szabad támogatnunk, kik nyomorúságunkat, rabszolgai helyzetünket ismerik, kik azt, amit programjukban nekünk ígérnek, becsülettel meg is tartják. Okvetlenül kell, hogy a parlamentben lehetőleg minél több erre kvalifikált és független tisztviselő képviselje érdekeinket, de hangsúlyozzuk, hogy a többi jelöltek támogatásánál legyünk figyelemmel mindig arra, vajjon multjuk elégséges biztosítékot nyújt-e, hogy a programbeli szokások ígéretekkel komolyan gondolják megvalósítani.

— **Adomány a református templom új orgonájára.** Az egyház elnöksége ezúton is köszönettel nyugtazza, hogy Csilla Lakos István és neje Kálmán Julianna az orgona építésére 200 koronát adományozott. Isten áldása legyen azokon, a kik javaikból Isten dicsőségére áldozatot hoznak.

— **Milyen idő lesz? Meteor írja:** Nagyobb változás az időjárásban a f. hó 14-iki változás nap, vagy ennek hatáskörében áll elő, mely Jupiter együttállásából következik széles, esetleg viharos, hűvös jelleggel, csapadék azonban nagy mennyiségben nem igen várható. Ennek hatáskörét követőleg újra állandóbb meleg időjárást várhatunk a változási napokon, vagy ezek hatáskörében kevés, inkább csak átfutó változással, mely némi csapadékkal is járhat, de meleg jelleggel. Nagyobb mennyiségű csapadékot a 29—30-iki változási napok hoznak, hűvös jelleggel. Október hő változásai napjai: 6—7—12—13—14—18—22—26—27 és 28-ra esnek, melyek közül legerősebb hatásúak a 6—12—18 és 26-ikiak. A 6. enyhébb; a 12-iki széles, hűvös, részben csapadékos; a 18. újra enyhébb, száraz; a 26. hűvös, csapadékos, esetleg hideg jelleggel, mely dért, sőt fagyot is hozhat s e jelleggel a hónap végéig megmarad. Október tehát elléggé változatos hónapnak ígérkezik, még enyhébb időközökkel, de végén két külső bolygónak, leginkább a Szaturnusznak befolyása folytán a hidegebb jelleg is érvényesülhet.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Boc Jenő dr. csongrádi ifjút a szentesi kir. járásbírószághoz jegyzőnek nevezte ki.

— **A babona áldozata.** Az utóbbi időben nagyon sok csapás érte Mezei Lajos mindszenti anyai gazdát. Legkiváltképp nem volt szerencséje a gazdaságban. Megtörténik ez másol s bármennyire záloglódna a sors mostohasága ellen, csak bele kell nyugodnunk — a jobb jövődöt reményében. Mezei Lajosné Voynó Vera azonban nagyon szívére vette mindazokat a bajokat, amelyek annyi kárt okoztak a kisgazdaságban. Megtudták ezt Farkas Mária és Farkas Teréz mindszenti cigányasszonyok s legott megjelentek a tanyán, hogy segítsenek a bajon. Kivették a kártyán Mezeiének, hogy az egész ház meg van rotva. Rövidesen elpusztul mindentük. A legkétségbejövőt jósolták a jámbor asszonynak, aki halálsápadtan hallgatta a tudós cigányasszonyok szavait. De nem azért cigány ám a cigány, hogy a sors kerékének gördülését ne bírni megváltoztatni! Mert a bajon még lehet segíteni — mondták biztatólag Mezeiének — csak 3 korona 60 fillér kell hozzá. Ki ne áldozna ennyit sorsa jobbrafordulásáért? A megdöbbsent asszony, aki hajlott a babonára, mindjárt elő is adta a költséget s ennek ellenében a furfangos cigányasszonyok átadtak Mezeiének egy kis vászonrongybba köve 3 drb fél babot, 3 drb fél búzát 2 drb fekete gyökert egy figyelemzetéssel, hogy azt minden este lefekvés előtt tegye óvatossan a vánkosa alá. A gonosz szellemet majd az eltűzi a háztól és nem kerülgeti többé vészedelem a gazdaságukat. Mezei szentül hitt a jósók szavaiban. Így is tett. De az a megdöbbsent jósolt, hogy mindentük elpusztul, folyton üldözte. A jótékony megnyugvás helyett

örökös nyughatatlanság gyötörte. Aludni se bírt, pihenni se. Ágyba került. A napokban aztán elmebaj tünetei mutatkoztak a szerencsétlen asszonyon. Családjá beszállította a szentesi kórházba, igazi megrontói: a cigányasszonyok ellen pedig megindult a vizsgálat.

— **Jószágveszedelem a közelben.** Hódmezővásárhelyen, ahol a sertésvész miatt sertészárlat, veszettségi esetek miatt ebzárlat van már régebben, most újabb jószágveszedelem keletkezett, amennyiben a szarvasmarhák között ütött ki ragályos betegség. A város hatósága a legerélyesebb óvintézkedéseket vette foganatba hogy a veszedelem terjedését meggátolja.

— **Iparosok politikai párta.** Érdekes és jelentős politikai pártalakulás történt vasárnap Kolozsvartot. Az építőiparosok vándorgyűlésének első napján az ország minden részéből megjelent kiküldöttek Hevessy József kolozsvári iparos és Boros Samu elnökiásával megalakították az első politikai jellegű iparos pártot Polgári Középosztály Párt nevezettel. Az új politikai pártnak egyelőre nem az a célja, hogy iparos képviselőket küldjön a parlamentbe, csupán az

iparos és középosztály érdekeit kívánja politikai úton is megvédelmezni. Eleinte az volt a terve, hogy a kereskedőkkel karöltve alakítsák meg az új pártot, de többek főszólamására ettől elálltak.

— **Ebzárlat Csongrádon.** Csucs János dr. főszolgabíró Csongrádon 40 napi ebzárlatot rendelt el azért, mert több veszettségi eset fordult elő. A szabadon kóborgó kutyákat kiirtják és tulajdonosaikat megbírságolják.

* **Hoffmann Jakab** arúházának lapunk mai számban megjelent hírdetésére itt is felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.

— **Fogorvos.** Kovács J. specialista a száj- és fogak betegségeire, aki a Petőfi-szállóbeli emeleti lakásán készségesen áll a segítség igénybe venni akarók rendelkezésére, ezáltal már csak rövid ideig időz városunkban. Mivel egyes műtétek és kezelések esetleg több napon igényelnek, ajánlatos, hogy a száj és fogbajosok mielőbb fölkeressék a kitűnő fogorvost.

Felcélós szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Kiadótulajdonos: „Szentés és Vidéke” könyvnyomda

Értesítés.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget és a vendéglős és italmérő urakat, hogy a **Weisz-udvarban** (Kossuth-útca)

sörraktárt

létesítettünk, ahol állandóan raktáron tartunk friss töltésű palack és hordós-söröket.

Tisztelettel:

Dreher Antal

részv. társ. Kőbányai
sörfőzdének képviselője.

29

A Szentési Központi Takarékpénztár R.-társaság

Kölcsönt ad:

Váltóra,
ház- és földbirtokra

Előleget nyújt:

Értékpapírokra, árúkra és mezőgazdasági terményekre.

Takarékbetétet:

elfogad, azokat adómentesen kamatoztatja.

Tűz és jégkár ellen:

biztosításokat felvesz és életbiztosításokat köt.

Elvállalja:

terhelt házak és földbirtokok rendezését, valamint házak, földek adásvételét a legelőnyösebb feltételek mellett.

Hosszú lejáratú:

törlesztéses felmondhatatlan kölcsönt ad és közvetít 10-től 65 évre, régi kölcsönöket kicserél.

Heti betéteket:

4 éves csoportokban 1 koronás heti befizetéssel alakít és a betéteseket üzleti nyereségben részesíti.

A SZENTESI KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Eladó ház.

A Borza-útca 11. szám alatt levő Orosz-féle ház kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Alku köthető a Szentési Központi Takarékpénztárnál.

Belső-Ecseren

a Lakatos-féle kitűnő minőségű 24 kishold tanyaföld kedvező feltételek mellett eladó, esetleg bérbe is kiadó. Alku köthető a Szentési Központi Takarékpénztárnál.

Eladó föld.

Jaksoron 12 kis hold föld — kisholdját 1200 négyszögölével számítva, kedvező feltételek mellett eladó. Alku köthető a szentesi központi takarékpénztárnál.

Pártoljuk a helybeli kereskedőt és iparost!!

A n. érdemű közönséget értesítem, hogy óriási választékú, divatosnál-divatosabb, szebbnél-szebb

NŐI ÉS FÉRFI KABÁTOKKAL

és egyéb ruházattal a vásárba kirakodok.

Felkérem a vásárolni szándékozó közönséget, hogy mielőtt a vásárba idegenek sátrait megtekintené az én sátoromat megtekinteni sziveskedjék

a hol meggyőződést szerezhet, hogy az én raktáram minden versenyt felülmul, úgy választékban, minőségben, mint olcsó árakban.

Tisztelettel:

HOFFMANN JAKAB.